

Uchwała Nr V/158/2018
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 18 czerwca 2018 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki zaciąganej
przez Gminę Tomaszów Mazowiecki**

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późniejszymi zmianami),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki - przewodniczący
2. Roman Drozdowski - członek
3. Anna Kaźmierczak - członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty pożyczki zaciąganej przez Gminę Tomaszów Mazowiecki w Banku Gospodarstwa Krajowego do kwoty 645.430,00 zł (słownie: sześćset czterdzieści pięć tysięcy czterysta trzydzieści złotych zero groszy), z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w związku z realizacją zadania pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w m. Jadwigów oraz w części m. Kolonia Zawada i Łazisko wraz z budową II reaktora na oczyszczalni ścieków w m. Zawada”, przy założeniu pełnej realizacji wielkości ustalonych przez Gminę Tomaszów Mazowiecki w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Uzasadnienie

W dniu 29 maja 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 25 maja 2018 roku, znak: RF.3022.3.2018 o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty planowanej do zaciągnięcia pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr LI/304/17 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach

- publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późniejszymi zmianami), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr LI/303/17 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
 - uchwały nr LVII/347/18 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 22 maja 2018 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Uchwałą nr LVII/347/18 z dnia 22 maja 2018 roku Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki postanowiła zaciągnąć pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego do kwoty 645.430,00 zł (słownie: sześćset czterdzieści pięć tysięcy czterysta trzydzieści złotych zero groszy), z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w związku z realizacją zadania pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w m. Jadwigów oraz w części m. Kolonia Zawada i Łazisko wraz z budową II reaktora na oczyszczalni ścieków w m. Zawada”. W niniejszej uchwale wskazano, że zaciągana pożyczka zostanie spłacona ze środków otrzymanych z budżetu Unii Europejskiej. Przy czym jak wynika z założeń przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki spłata tejże pożyczki nastąpi w 2019 roku. Nadto upoważniono Wójta Gminy do podjęcia czynności formalno-prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki o zaciągnięciu pożyczki oraz złożeniu stosownego oświadczenia woli w imieniu Gminy.

Działaniem swym Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późniejszymi zmianami), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, bowiem zaciągany kredyt mieści się w ustalonym przez Radę Gminy Tomaszów Mazowiecki limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki wynika, że dług na koniec roku 2018, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 34.497.461,20 zł (trzydzieści cztery miliony czterysta dziewięćdziesiąt siedem tysięcy czterysta sześćdziesiąt jeden złotych dwadzieścia groszy), a zatem kształtować się będzie na poziomie 62,02% planowanych dochodów budżetu ogółem.

Zdaniem Składu Orzekającego wskazać należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2018-2031 (*ze zmianami dokonanyymi do dnia 22 maja 2018 roku*), w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2018-2031, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 uprzednio opisaney ustawy. W oparciu o dane dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetu za lata 2015-2016 oraz planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za trzy kwartały 2017 roku, wskaźnik maksymalny dla roku 2018 kształtuje się na poziomie 14,11% (według wykonania roku 2017 na poziomie 15,61%), natomiast obciążenie budżetu spłatą długu stanowić będzie 4,36% prognozowanych na ten rok dochodów ogółem.

Odnotować należy, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki przyjęto założenie, że w latach 2018-2020 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie z przychodów zwrotnych tj. kredytów i pożyczek. Natomiast począwszy od 2021 roku Gmina planuje, że spłata długu nastąpi z nadwyżki dochodów nad wydatkami budżetowymi (*nadwyżki budżetowej*), która de facto powstanie z nadwyżki operacyjnej tj. nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Skład Orzekający pragnie podkreślić, że wskazane wyżej wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji przez Gminę Tomaszów Mazowiecki dochodów, jak również utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych, co wymaga bardzo konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, a także dyscypliny w ponoszeniu wydatków. Jest to tym bardziej istotne, gdyż Gmina po pierwsze zakłada systematyczny wzrost nadwyżki operacyjnej w kolejnych latach budżetowych, przy czym największy wzrost tejże nadwyżki, w porównaniu z 2018 rokiem, prognozuje się w 2019 roku. Po drugie, zgodnie z wieloletnią prognozą finansową, począwszy od roku 2021, jak już uprzednio była mowa, spłata długu następować będzie wyłącznie z nadwyżki budżetowej.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.